OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Asiantuntijalausunto
Henni Axelin, OKM

Asianumero: K2/2024 vp
Hallituksen vuosikertomus

30.5.2024

VN/3578/2024
VN/3578/2024-OKM-32

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto; Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma (VANUPO)

Eduskunnan kannanotto EK 56/2022 vp - O 41/2020 vp:

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, millä edellytyksillä kokonaisvastuu nuorten syrjäytymisen ehkäisyn palveluista ja tiedonkulusta toimijoiden välillä voitaisiin asettaa yhdelle taholle. Tulee myös selvittää mikä tämä taho voisi olla.

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriön näkemystä seuraavista:

1. Opetus- ja kulttuuriministeriön laatiman Valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman (VANUPO) sisällöstä vuosille 2024-2027 nuorten syrjäytymisen ehkäisyn palvelujärjestelmän toimivuuden ja palveluiden vaikuttavuuden näkökulmasta sekä asiantuntijan arvioita ohjelman sisällöstä tästä näkökulmasta.

2. Opetus- ja kulttuuriministeriön roolista ja vastuista nuorten syrjäytymisen ehkäisyn palveluista sekä siitä, miten eri toimijoiden välinen tiedonkulku on varmistettu.

1. Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma (VANUPO)

Taustaa

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma VANUPO on valtioneuvoston nelivuotiskausittain hyväksymä poikkihallinnollinen ohjelma. Ohjelmassa hallitus määrittelee nuorisopoliittiset tavoitteensa ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi. Nuorisolain mukaisesti nuorisopolitiikalla tarkoitetaan nuorten kasvu- ja elinolojen parantamista yhteiskunnan toiminnan eri osa-alueilla. Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä asioita tarkastellaan nuoren väestöryhmän hyvinvoinnin näkökulmasta. Lisäksi ohjelma linjaa nuorisotyötä, mukaan lukien nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskusten painopisteitä sekä asettaa Suomen kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle. Ohjelma hyväksytään valtioneuvoston periaatepäätöksenä. VANUPO:n säädösperusta on nuorisolaissa (1285/2016). Nykyinen ohjelma on järjestyksessään kolmas.

Ohjelman sisältöä määrittävät hallitusohjelman nuoria koskevat kirjaukset. Vuosille 2024–2027 VANUPO toteuttaa pääministeri Orpon hallituksen ohjelman kirjauksen: ”Hallitus laatii laaja-alaisen toimenpideohjelman nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi, hyvinvointivajeen ja mielenterveyden ongelmien paikkaamiseksi. Vahvistetaan moniammatillista työtä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.”

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Opetus- ja kulttuuriministeriö				
PL 29 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 10 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 135 9335 +358 9 135 9335	kirjaamo.okm@gov.fi

Ohjelmaa toteutetaan laaja-alaisin toimenpitein ja hallinnonalojen rajat ylittäen keskittyen edellä mainittuihin hallitusohjelman mukaisiin tavoitteisiin. VANUPO:n avulla hallitus tiivistää nuorten hyvinvointityön poikkihallinnollista johtamista.

Ohjelman valmistelusta

Nuorisolaki säätää, että valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman valmistelusta vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö, jolla on myös johtovastuu valtakunnallisesta nuorisopolitiikasta ja nuorisotyöstä. Laki myös säätää, että valmistelussa tulee kuulla nuoria, nuorisoalan asiantuntijoita ja tehdä yhteistyötä muiden ministeriöiden kanssa. Ohjelman valmistelun pohjana ja viitoittajina toimivat eri tahojen kuulemiset ja ministeriö yhteistyö, tutkittu tieto sekä pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelma.

Ohjelman valmistelu aloitettiin kuulemalla nuoria. Syksyllä 2022 kuultiin yli 7000 nuoren ajatuksia Suomessa ratkaistavista yhteiskunnallisista haasteista ja asioista, jotka tuovat nuorille hyvinvointia. Kuuleminen toteutettiin kyselyllä, jota täydennettiin ja syvennettiin 24 kuulemistyöpajalla eri puolilla Suomea. Kuulemisessa ilmastonmuutos, nuorten syrjäytyminen sekä maailmanpoliittinen tilanne nousivat nuorten mielestä tärkeimmiksi ratkaistaviksi haasteiksi Suomessa. Nuoret näkivät myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä nuorten mielenterveyskriisin tärkeinä haasteina, jotka täytyy ratkaista. Enemmistö nuorista nosti hyvän terveyden neljän hyvinvointia eniten tuovan asian joukkoon. Nuorten maailmassa myös perhe ja läheiset, harrastukset tai vapaa-ajanviettomahdollisuudet, ystävät sekä se, ettei ole huolta rahasta nousivat toistuviksi hyvinvointia tuoviksi asioiksi.

Nuorten lisäksi ohjelman valmistelussa kuultiin nuorisoalan asiantuntijoita 16 alueellisella kuulemisella, 2 valtakunnallisessa kuulemistilaisuudessa ja lausuntokierroksella. Poikkihallinnollista yhteistyötä keskeisten ministeriöiden kanssa tehtiin kevään, kesän ja syksyn 2023 aikana hyvin tiiviisti.

Kuulemisten lisäksi tutkittu tieto siitä, miten nuoret voivat, on toiminut ohjelman valmistelun ohjenuorana. Nuorten hyvinvoinnista on olemassa runsaasti tietoa, mm. Nuorisobarometri, kouluterveyskysely, nuorten elinoloindikaattorit ja lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus, lisäksi Valtion nuorisoneuvosto kokosi VANUPOn valmistelun tueksi Nuorten hyvinvointikatsauksen.

Suurin osa nuorista Suomessa voi hyvin. Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä on vähentynyt merkittävästi ja yhä useampi nuori löytää työpaikan. Nuorten tulevaisuudenusko ja luottamus instituutioihin ei ole viime vuosien kriisienkään seurauksena vähentynyt, vaan se on edelleen hyvällä tasolla. Nuorten luottamus yhteiskuntaan on yksi tärkeimmistä Suomen voimavaroista ja mahdollisuuksista.

Nuoret eivät ole yhtenäinen ryhmä, joten myös nuorten hyvinvointi on polarisoitunut. Sosioekonomisella taustalla ja kodin tilanteella on suuri merkitys siihen, millaisia mahdollisuuksia nuorella on kouluttautua, tehdä työtä, pitää yllä terveyttään ja harrastaa. Yhteiskunnallinen eriarvoistuminen sekä ongelmien kasaantuminen ja siirtyminen sukupolvesta toiseen jyrkentävät eroja lasten ja nuorten elämäntodellisuuksien sekä lähtökohtien välillä.

Kohtalaista tai vakavaa ahdistuneisuutta kokee noin joka viides yläkoulussa, ammatillisessa koulussa tai lukiossa olevista nuorista. Korkeakouluopiskelijoista joka kolmas kärsii ahdistuksen ja masennuksen oireista. Jo ennen koronaepidemiaa on ollut nähtävissä ahdistuksen, masennuksen ja koulu-uupumuksen kasvua, erityisesti tytöillä ja nuorilla naisilla. Erilaista tukea perusopetuksessa tarvitsevien ja saavien nuorten määrä on kasvanut ja nuorista vain joka kolmas liikkuu terveytensä kannalta riittävästi.

Noin 40 prosentilla oppilaista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka vaikeuttaa arjessa jaksamista. Liian vähäinen liikkuminen on uhka opiskelukunnolle, työssä jaksamiselle, maanpuolustuskyvylle sekä yleiselle hyvinvoinnille. Nuorten omatoimista arkiliikuntaa vähentää mm. autoistuminen ja kaavoitusratkaisut eivät aina tue nuorten arkiliikuntaa.

VANUPOn tarkastelu nuorten syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta

Nuorten syrjäytymisen ehkäisy nousi ohjelman valmistelussa esiin sekä nuorten että alan asiantuntijoiden kuulemisissa. Lisäksi hallitusohjelmassa se nostettiin yhdeksi ohjelman tavoitteista: ”Hallitus laatii laaja-alaisen toimenpideohjelman nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi, hyvinvointivajeen ja mielenterveyden ongelmien paikkaamiseksi.”

Valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman hallituksen nuorisopoliittisia tavoitteita ja toimenpiteitä koskeva osuus muodostuu kolmesta tavoitekorista, joiden alla on yhteensä kahdeksan tavoitetta ja 40 toimenpidekokonaisuutta. Näkökulmasta ja tarkastelutavasta riippuen voi ajatella, että erityisesti kori I, jokaisella nuorelle polku eteenpäin, sisältää hallituksen keskeiset, nuorisopoliittiset

tavoitteet nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn liittyen. Toisaalta on tärkeää huomioida, että puhuttaessa nimenomaan syrjäytymisen ehkäisystä, myös kaikki muiden korien toimet (koulutus, mielenterveys, harrastukset, osallisuus, turvallisuus) ovat vahvasti yhteydessä nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja hyvinvoinnin luomiseen.

Kori I: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

- Tavoite 1: Nuori voi hyvin koulussa ja oppilaitoksessa

  Esimerkki tavoitteen alla olevasta toimenpidekokonaisuudesta erityisesti syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta:

  1.1. Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osalta varmistetaan toimiva ja ehyt opiskeluhuollon kokonaisuus kuntien, hyvinvointialueiden ja koulutuksen järjestäjien yhteistyöllä. Korkeakouluopiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia opiskelukykyä edistetään Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön (YTHS) ja korkeakoulujen yhteistyöllä. Ennaltaehkäisyllä, matalan kynnyksen tuella ja läsnäololla sekä yhteisöllisyyden lisäämisellä vahvistetaan eri ikäisten nuorten hyvinvointia ja vähennetään mielenterveyspalveluiden tarvetta. Vahvistetaan ja selkeytetään kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön roolia sen varmistamiseksi, että työmuoto tunnistetaan entistä paremmin keskeisenä tapana lisätä yhteisöllisyyttä ja turvallisia aikuisia nuoren arkipäivään.

- Tavoite 2: Jokaisella nuorella on pääsy mieluisaan harrastukseen matalalla kynnyksellä

  Esimerkki tavoitteen alla olevasta toimenpidekokonaisuudesta erityisesti syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta:

  2.1. Matalan kynnyksen harrastustoiminnan saatavuutta lisätään ja erityistarpeisten nuorten harrastuksiin pääsyyn kiinnitetään erityistä huomiota. Laajennetaan etsivän harrastustoiminnan menetelmien käyttöä myös Harrastamisen Suomen mallin ulkopuolelle. Menetelmän tarkoituksena on syrjäytymisvaarassa olevien nuorten löytäminen ja ohjaaminen harrastusten pariin.

- Tavoite 3: Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee

  Esimerkki tavoitteen alla olevasta toimenpidekokonaisuudesta erityisesti syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta:

  3.2. Vahvistetaan nuorten monialaisia matalan kynnyksen palveluja kuten Ohjaamojen ja muiden vastaavien asemaa ja toteutumista alueellisella ja paikallisella tasolla. Tuetaan Ohjaamotoiminnan monialaisuutta NEET-nuorten tavoittamiseksi ja saattamiseksi työn ja koulutuksen polulle, vahvistamalla hyvinvointialueiden roolia ja läsnäoloa Ohjaamoissa. Sisällytetään ohjaamotoimintaan liikuntaneuvontaa ja ohjausta nuoriso-, kulttuuri- ja liikunta-alan harrastusten pariin. Varmistetaan yhteys hyvinvointialueiden palveluihin, kuten päihdeja mielenterveyspalveluihin, Ohjaamotoiminnan kautta.

2. Opetus- ja kulttuuriministeriön rooli ja vastuut nuorten syrjäytymisen ehkäisyn palveluissa sekä miten eri toimijoiden välinen tiedonkulku on varmistettu

Nuorten syrjäytymisen ehkäisy on monialaista yhteistyötä edellyttävää toimintaa. Vastuita on kunnalla, opetuksen järjestäjillä, hyvinvointialueilla, valtiolla ja perheillä. Opetus- ja kulttuuriministeriön sektoreista tässä lausunnossa keskitytään nuorisotyöhön, mutta se on vain yksi opetus- ja kulttuuriministeriön sektori, jolla nuorten syrjäytymistä ehkäistään. Varhaiskasvatuksella, opetuksella, koulutuksella sekä liikunta- ja kulttuuripalveluilla on kaikilla merkittävä rooli nuorten hyvinvoinnin rakentamisessa ja siinä, että nuorten syrjäytyminen vähenee ja sitä ennaltaehkäistään.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rooli ja vastuut

Hallitusohjelman mukaisesti nuorten hyvinvointityön johtamisen kokonaisvastuu on opetus- ja kulttuuriministeriöllä. Mikään tietty hallinnonala tai toimenpide ei voi ratkaista nuorten hyvinvointivajetta yksin. Kokonaisvaltaisen nuorisopolitiikan keskiössä on nuori ja hänen hyvinvointinsa sekä lähiyhteisönsä, eivät erilaiset asiakkuudet tai järjestelmät. Nuoren hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että nuorella on pääsy esimerkiksi laadukkaaseen koulutukseen ja harrastuksiin sekä työllistymis- ja terveyspalveluihin.

Hallitus vahvistaa kokonaisvaltaista ja johdonmukaista nuorisopolitiikkaa, jolla tuetaan nuorten hyvinvointia. Politiikalla vaikutetaan esimerkiksi siihen, että nuoret osallistuvat aktiivisesti yhteiskunnassa, löytävät merkityksellisen työn, koulutuksen ja harrastuksia sekä pääsevät tarvitsemiinsa sosiaali- ja terveyspalveluihin. Menestyksellisen nuorisopolitiikan toteuttaminen edellyttää sekä politiikan selkeää koordinointia ja johtamista, että politiikan monialaisuutta.

Nuorisopolitiikkaa johtaa hallituksen nuorisoasioista vastaava ministeri. Johtamisen keinoina ovat mm. valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma, nuorisopoliittisten kysymysten säännöllinen käsittely lasten, nuorten ja perheiden ministerityöryhmässä sekä nuorisoministerin kahden- tai tarvittaessa monenväliset koordinaatiotapaamiset niiden ministerien kanssa, joiden vastuualeisiin keskeiset nuorisopoliittiset kysymykset kuuluvat.

VANUPO:n toimeenpanoa varten kootaan ohjausryhmä sekä toimenpidekokonaisuuksien mukaiset yhteistyöryhmät. Nuorten hyvinvointityön kannalta keskeisten ministeriöiden kansliapäälliköt muodostavat ohjausryhmän VANUPO:n toteuttamisen ohjausta ja yhteensovittamista varten. Nuorisoasioista vastaava ministeri toimii ohjausryhmän puheenjohtajana. VANUPO:n keskeisten toimenpidekokonaisuuksien ympärille kootaan ministeriöiden asiantuntijavirkamiehistä koostuvat ryhmät, joiden tehtävänä on huolehtia ohjelmassa sovittujen toimenpiteiden koordinoidusta seurannassa sekä informoida kansliapäällikköjen muodostamaa ohjausryhmää toimenpiteiden toteutuksen tilanteesta ja mahdollisista tarpeista toimenpiteiden vauhdittamiseksi.

Hallituksen nuorisopoliittista työtä tukevat kokemusasiantuntijuuteen perustuvat ministeriöiden yhteyteen perustettavat nuorten vaikuttajaryhmät, joiden avulla tuetaan nuorten äänen kuulumista nuorisopolitiikan toteuttamisessa. Nuorten vaikuttajaryhmien toimintaa pilotoidaan opetus- ja kulttuuriministeriössä. Nuorisopolitiikan johtamisessa tarvittavan tietopohjan ja indikaattorityön keskeinen toimija on valtion nuorisoneuvosto yhteistyössä muiden relevanttien tahojen (mm. THL, OPH ja Tilastokeskus) kanssa.

Nuorisotyön rooli nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä

Nuorisotyön osalta keskeisiä nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä palveluita ovat etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta. Näiden lisäksi nuorisotyö on läsnä oppilaitoksissa ja kouluissa, järjestää harrastuksia, avointa toimintaa, jalkautuu kaduille ja muihin julkisiin tiloihin sekä järjestää erilaista nuorten omaehtoista toimintaa, edistää nuorten osallisuutta sekä tekee kulttuurista ja liikunnallista nuorisotyötä.

Etsivää nuorisotyötä tuetaan valtionavustuksilla. Vuonna 2024 aluehallintovirastot myönsivät etsivään nuorisotyöhön 13 miljoonaa euroa, jolla palkataan yli 500 henkilötyövuotta kuntiin. Vuonna 2023 etsivään nuorisotyöhön saapui 30098 yhteydenottopyyntöä ja 20208 nuorta aloitti yhteistyön etsivän nuorisotyöntekijän kanssa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. Etsivä nuorisotyö aloitetaan ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. Etsivä nuorisotyö voidaan aloittaa myös muiden viranomaisten luovuttamien tietojen perusteella. Etsivää nuorisotyötä järjestetään lähes kaikissa Manner-Suomen kunnissa.

Etsivä nuorisotyö toteuttaa Aikalisätoimintaa osana perustyötään, suuremmissa kaupungeissa yhdessä Ohjaamojen kanssa. Aikalisätoiminnan tavoitteena on edistää nuoren siirtymistä kutsunnoista varusmies- tai siviilipalvelukseen sekä tarvittaessa tukea nuorta palvelukseen pääsemisessä, palveluksen suorittamisessa ja siirtymisessä palveluksesta koulutukseen, työhön tai muuhun nuoren tarvitsemaan palveluun. Aikalisätoiminta tarjoaa nuorelle tukea palveluksen keskeytyessä. Kutsuntatilaisuuksien muutokset ja laajentaminen merkitsevät lisäystä etsivän nuorisotyön tarpeeseen.

Nuorten työpajatoiminta vahvistaa valmennuksen ja merkityksellisen tekemisen avulla nuorten elämänhallintaa ja työelämävalmiuksia. Työpajalla voi vahvistaa omaa arjenhallintaansa ja toimintakykyään sekä saada tukea jatkopolun löytämiseen. Työpaja tarjoaa nuorelle mahdollisuuden ohjattuun ja tuettuun työntekoon sekä räätälöityyn polkuun koulutukseen, sen loppuun saattamiseen yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa tai avoimille työmarkkinoille työllistymisen.

Nuorten työpajatoimintaa tuetaan valtionavustuksilla. Vuonna 2024 aluehallintovirastot myönsivät nuorten työpajatoimintaan 14 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 nuorten työpajatoimintaan osallistui 20907 nuorta.

Tietojen vaihdon sujuvuus nuorisotyössä

Nuorisolaki on antaa viranomaisille ja muille nuoren kanssa toimiville riittävät mahdollisuudet aloittaa yhteistyö ja tehdä nuoren tuentarpeesta yhteydenottopyyntö nuoren kotikuntaan etsivää nuorisotyötä varten, silloin kun ne havaitsevan nuoren olevan avun ja tuen tarpeessa. Nuorisolaissa (1285/2016) määritellään tilanteet, joissa voidaan poiketa salapitosäännösten edellytyksistä.

Tilanteissa, joissa muu kuin oppivelvollinen keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa on koulutuksen järjestäjän luovutettava tiedot, ja silloin kun nuori vapautetaan varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia tai nuori keskeyttää palveluksen on puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen luovutettava tiedot nuoresta. Kuitenkin koulutuksen järjestäjä, puolustusvoimat ja siviilipalveluskeskus voivat jättää luovuttamatta tiedot nuoresta, jos ne arvioivat käytettävissään olevien tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole tukipalvelujen ja muun avun ja tuen tarpeessa.

Tilanteissa, joissa perusopetuksen päättänyt nuori ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, voi opetuksen järjestäjä luovuttaa nuoren tiedot; tai joissa oppivelvollinen nuori keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, voi koulutuksen järjestäjä luovuttaa tiedot; tai jos muu viranomainen tai Kansaneläkelaitos arvioi tehtävässään saamiensa tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna nuoren tarvitsevan viipymättä tukea päästäkseen palvelujen ja muun tuen piiriin, voivat ne luovuttaa nuoren tiedot.

Tilanteissa, joissa nuorten kanssa toimivat rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt tai muut nuorten harrastustoimin-taa tarjoavat yhteisöt arvioivat nuoren olevan etsivän nuorisotyön tarpeessa, voivat ne nuoren tai alaikäisen nuoren huoltajan nimenomaisella suostumuksella ilmoittaa nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot etsivälle nuorisotyölle. Nuori voi myös itse ottaa yhteyttä etsivään nuorisotyöhön.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut vuonna 2023 työryhmän henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten salassa pidettävien välttämättömien tietojen luovuttamista arvioimaan. Nuorisotyön osalta työryhmän työ liittyy erityisesti § 28 Oma-aloitteinen ilmoitusoikeus mahdollisten päivitystarpeiden arviointiin. Työryhmän työ on kesken.

Jakelu Eduskunnan tarkastusvaliokunta

Tiedoksi OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Anita Lehikoinen
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Blomster Rosanna
OKM NUOLI Nuorisotyön ja -politiikan vastuualue, Axelin Henni